

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVA QEVERIA E KOSOVËS-VLADA KOSOVA-GOVERNMENT OF KOSOVA MINISTRIA E SHËNDETËSISË-MINISTARSTVO ZDRAVLJA-MINISTRY OF HEALTH	
Njësia Org. Org.Jednitica Org Unit	02
Nr. Prot. Broj Prot. Prot.No	05-3085
Nr.i faqeve Br.stranica No.pages	-06-
Data: Datum: Date: 31.05.2020	
Prishtinë / a	

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Shëndetësisë - Ministarstvo Zdravstva - Ministry of Health
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm / Ured Generalnog Sekretara / Office of the Secretary General

Prishtinë, 31/05/2020

Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Shëndetësisë, në mbështetje të nenit 18 të Ligjit nr. 06/L-113 për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore dhe të agjencive të pavarura të Republikës së Kosovës, (Gazeta Zyrtare, Nr. 7 / 01 Mars 2019), dhe në pajtim me nenin 5 (paragrafi 5.4. c) të Rregullores 2001/19 për Degën e Ekzekutivit, në zbatim të vendimit të Qeverisë së Republikës së Kosovës Nr. 01/11 të datës 15.03.2020 për shpalljen e emergjencës për shëndetësinë publikë, duke respektuar konkluzionet e takimit të dt.29/05/2020 të Komitetit për koordinimin dhe vlerësimin e situatës emergjente me Koronavirus, Ministria e Shëndetësisë, nxjerr;

Qarkore Informative Nr. 11/2020 për informimin e Institucionet Shëndetësore publike dhe private

Për Të gjitha Institucionet Shëndetësore publike dhe private

Qëllimi: i kësaj Qarkoreje është zbatimi i Planit për rikthim në normalitet të shërbimeve shëndetësore;

Obligohen:

1. Të gjitha Institucionet shëndetësore publike dhe private varësisht prej kapaciteteve të fillojnë ofrimin e shërbimeve shëndetësore;
2. Të gjitha Institucionet shëndetësore publike dhe private të sigurojnë kushtet dhe masat mbrojtëse për zbatimin e rekomandimeve të Ministrisë së Shëndetësisë dhe IKSHPK-së;

SHTOJÇË: Pjesë e kësaj Qarkoreje është Plani për rikthim në normalitet të shërbimeve shëndetësore;

Shfuqizohet: Qarkorja Informative me numër protokollit 05-1419 e dt 16.03.2020 me të cilin janë informuar ISh publike dhe private për ndërprerjen e operacioneve elektive me përjashtim të rasteve urgjente;

Qarkorja i dërgohet:

- Kabinetit të Ministrit;
- Bordit drejtues të SHSKUK-së;
- SHSKUK-së;
- Të gjitha institucioneve shëndetësore publike dhe private;

Dr. Naim Bardiqi
Sekretar i Përgjithshëm, MSh

- IKSHPK;
- QOE;
- Divizionit KPSH;
- Divizionit për licencim dhe akreditim të ISHP-ve;
- Inspektoratit shëndetësor;
- Departamenti Ligjor;
- Arkivit të MSh.

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria -Vlada-Government

Ministria e Shëndetësisë - Ministarstvo Zdravstva - Ministry of Health

**Plani i veprimit për rikthim gradual të shërbimeve shëndetësore
në sektorin e shëndetësisë**

Bazuar në situatën epidemiologjike në vend për shkak të situatës së krijuar me COVID-19, e cila ka sjellë deri te nevoja për ndërprerjen e përkohshme të ofrimit të shërbimeve shëndetësore elektive në të gjitha institucionet shëndetësore publike dhe private në Kosovë, Ministria e shëndetësisë ka lëshuar Qarkore për informim të institucioneve shëndetësore publike dhe private të Republikës së Kosovës Nr.05/2020 me Nr Prot.05-1419 dt 16.03.2020, në të cilën kërkohej që të ndërprehen operacionet elektive në të gjitha nivelet e Institucioneve shëndetësore publike dhe private në Republikën e Kosovës.

Instituti kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës ka konstatuar situatë epidemiologjike të qëndrueshme në Republikën e Kosovës me COVID-19, sipas të dhënave deri më 19 maj 2020:

Në Kosovë që nga 08 shkurti e deri me 30 maj 2020 në Laboratorin e Mikrobiologjisë Molekulare në IKSHPK me metodën RT-PCR, janë testuar gjithsej 14.855 persona të dyshimtë në virusin SARS-CoV-2 dhe prej tyre pozitive rezultojnë gjithsej 1.070 raste, me gjithsej 30 raste të vdekjes të cilët kanë pasur sëmundje të tjera shoqëruese, derisa numri i përgjithshëm i të shëruarve deri më 30 maj është gjithsej 841 raste.

Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike i Kosovës ka publikuar ne web faqen, Udhëzuesin e përkohshëm për Aplikimin e Masave për parandalimin dhe luftimin e COVID-19 në Institucionet shëndetësore publike e private si udhërrëfyes për kalimin prej masave restriktive në ato më fleksibile dhe kthimin gradual në normalitet dhe bashkëjetesën me virusin (SARS-CoV-2)".

Plani i veprimit për rikthim gradual të shërbimeve shëndetësore

Për shkak të reduktimit të riskut dhe përmirësimit gradual të situatës epidemiologjike në vend është vlerësuar edhe rikthimi gradual të shërbimeve shëndetësore, MSh/ ZSP ka formuar GP (nr prot.05-2649 dt.15.05.2020) për hartim të planit të veprimit për rikthim gradual të shërbimeve shëndetësore në sektorin e shëndetësisë. GP sipas obligimeve të këtij vendimi ka hartuar principet bazë për rikthim (hapje) gradual të punës në institucionet shëndetësore.

Ky dokument i adresohet të gjitha institucioneve shëndetësore në vend dhe i obligon që secili Institucion shëndetësor (Klinika të QKUK-së, Spitale të përgjithshme dhe Spitale private) të vepron sipas planit të hartuar të trajtimit të pacientëve sipas kriterit kohë (sipas skicës në shtojcë).

Rikthimi i këtyre shërbimeve do të bëhet **01.06 -15.06.2020**. Pas kësaj periudhe do të bëhet rishikimi i këtij plani dhe të veprohet në harmoni me situatën aktuale epidemiologjike.

Bazuar në kërkesën drejtuar anëtarëve të GP janë ofruar hapat konkret për Institucionet shëndetësore në kuadër të SHSKUK si në vijim:

- Të gjitha Institucionet shëndetësore obligohen për zbatimin e rekomandimeve të MSh/IKSHPK për situatën e krijuar me COVID-19 (sipas udhëzuesve në shtojcë)
- Rikthehen të gjitha shërbimet që në planin e trajtimit në klinikat përkatëse/spitale të përgjithshme /spitale private, janë të renditura në shkallën e urgjencës sipas skicës me faktorin kohë/diagnozë.
- Të gjitha rastet që trajtohen duhet paraparkisht të caktohen terminet (përmes tel. nëpër klinika/spitale dhe Institucione private)
- Në objekte shëndetësore nuk lejohet hyrja pa maska, si e pacientëve ashtu edhe përcjellësve.
- Hapja/rikthimi në punë i të gjitha ambulantave specialistike me termine dhe në kondita strikte të rekomanduara nga IKSHPK (distancë fizike, masat mbrojtëse për stafin dhe pacientin, dezinfektimi i ambientit të punës dhe pajisjeve të punës, shënjëzimi adekuat dhe masat e sigurisë siq është pritorja për pacientë) si në vijim:
 - a. vizitat të behen me termine paraprake, me distance kohore në mes të termineve 30 minuta.
 - b. në ambiente të ambulantave mund të hyjnë vetëm ata që janë në termin, të tjerët të presin jashtë objektit.
- Të gjitha rastet të cilat i nënshtrohen procedurave invazive mjekësore si dhe intervenimeve kirurgjike duhet të ekzaminohen paraprakisht për prani të shenjave dhe simptomave të infeksionit me COVID 19 dhe vetëm në rast të pranisë së tyre të kërkohet testi për COVID 19.

Plani i veprimit për rikthim gradual të shërbimeve shëndetësore

- Për të zvogluar rrezikun nga infeksioni, palët që planifikohen të kenë ndërhyrje invasive mjekësore si dhe intervenimeve kirurgjike elektive do t'ju kërkohej të qendrojnë dy javë në vet-izolim shtëpiak;
- Secili pacient që është i hospitalizuar në institucione shëndetësore si dhe secili personel në SHSKUK të ketë të vendosur maskë kirurgjike ose respirator si dhe pajisjen personale mbrojtëse tjetër sipas rastit;
- Do të ofrohen jo më shumë se 2 shërbime kirurgjike/operacionet elektive gjatë 24 orëve për sallë të operacionit.
- Me qëllim të sigurimit të vetëmjaftueshmërisë për gjak dhe përbërës të gjakut në nivel vendi, QKKTGJ rifillohet me organizimin e aksioneve vullnetare të dhurimit të gjakut në teren.
- Organizimi i dhurimeve vullnetare në teren do të organizohet konform rregullave vijuese:
 - Dhurimet vullnetare do të organizohen nëpër hapësira të mjaftueshme për të siguruar distancën e nevojshme.
 - Personeli mjekësor i QKKTGJ-së obligohen të kenë pajisjet personale mbrojtëse gjatë procedurës së dhurimit të gjakut.
 - Dhuruesit vullnetarë do të obligohen të kenë maskat mbrojtëse gjatë procedurës së dhurimit të gjakut.
 - Insitucionet shëndetësore obligohen të sigurojnë dhuruesit e orientuar(familjarë) për procedurat kirurgjike elektive.
 - Numri i pacientëve të cilët do të marrin shërbime ambulatore në QKKTGJ është maksimalisht 30 pacientë në ditë.
 - Në objekte shëndetësore nuk lejohet hyrja pa maska, si e pacientëve ashtu edhe përcjellësve.
 - Shërbimet ambulatore do të ofrohen me termine paraprake, me distance kohore në mes të termineve.
 - Në ambiente të ambulantave mund të hyjnë vetëm ata që janë në termin, të tjerët të presin jashtë objektit.
- SHSKUK dhe Institucionet shëndetësore private obligohen që të sigurojnë furnizim të nevojshëm me mjete dhe pajisje mbrojtëse për zbatimin e hapjes së ngadalshme në Institucione shëndetësore.
- Të mobilizohen kapacitetet ekzistuese në spitale të përgjithshme, që të kryhen shërbimet përkatëse për pacientë dhe të mos referohen për të njëjtat në QKUK. Kjo, me qëllim të parandalimit të përhapjes së COVID19 dhe të mbingarkesës të QKUK-së.

Ky plan veprimi i hartuar nuk garanton në mënyrë të plotë mospërhapjen e infeksionit nëpër Institucione përkundër këtyre masave të ndërmarra.

Plani i veprimit për rikthim gradual të shërbimeve shëndetësore

Klasifikimi i rasteve sipas urgjencës			
Klinika / Spitali I përgjithshëm /Institucioni Privat Shëndetësor	Ndikimi	Urgjenca	Rastet
Klinika	EMERGJENT	< 1h	
	URGJENT	< 24h	
	URGJENTE TE ZGJEDHURA	< 2 Jave	
	TE ZGJEDHURA ESENCIALE	1-3 Muaj	
	TE ZGJEDHURA DISKREZIONALE	> 3 Muaj	

Republic of Kosovo
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Shëndetësisë / Ministarstvo Zdravstva / Ministry of Health
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm / Ured Generalnog Sekretara / Office of the Secretary General

Prishtina, 31.05.2020

The Secretary General of the Ministry of Health, pursuant to Article 18 of the Law No. 06/L-113 on the Organization and Functioning of the State Administration and Independent Agencies of the Republic of Kosovo (Official Gazette, No. 7/01 March 2019), and in accordance with Article 5 (paragraph 5.4.c) of the Regulation 2001/19 on the Executive Branch, in the application of the decision of the Government of the Republic of Kosovo No. 01/11, dated 15.03.2020 on the Declaration of a Public Health Emergency, in due regard of the conclusions of the meeting of the Committee for Coordination and Evaluation of the Coronavirus Emergency Situation, dated 29.05.2020, the Ministry of Health hereby issues the following:

Information Circular No. 11/2020 for public and private healthcare institutions

To: All public and private healthcare institutions

The **Purpose** of this Circular is the implementation of the Plan for the return of healthcare services to normality;

Hereby ordering:

1. All public and private healthcare institutions, depending on their capacities, to begin providing healthcare services;
2. All public and private healthcare institutions to ensure all conditions and protective measures for the implementation of recommendations of the Ministry of Health and the NIPHK;

ANNEX: The Plan for the Return of healthcare services to normality shall be integral to this Circular;

This circular repeals the Information Circular, Prot. number 05-1419, dated 16.03.2020, informing the public and private healthcare institutions on the suspension of all elective operations, except in urgent cases;

Dr. Naim Bardiqi
Secretary General, MoH

Circular to be sent to:

- Cabinet of the Minister;
- The Board of Directors of UCHSK;

- UCHSK;
- *All public and private healthcare institutions*
- NIPHK;
- EOC;
- *PHC Division;*
- *HCI Licensing and Accreditation Division;*
- *Health Care Inspectorate;*
- *Legal Department;*
- *MoH Archive.*

Republic of Kosovo

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Shëndetësisë / Ministarstvo Zdravstva / Ministry of Health

**Action plan for the gradual resumption of healthcare services
in the healthcare sector**

Based on the epidemiological situation in the country, due to the condition brought about by COVID-19, which led to the necessity for a temporary suspension in providing elective healthcare services in all public and private healthcare institutions in Kosovo, the Ministry of Health issued an Information Circular to inform public and private healthcare institutions of the Republic of Kosovo, Circular No. 05/2020, Prot. No. 05-1419, dated 16.03.2020, requesting suspension of elective operations at all levels of public and private healthcare institutions in the Republic of Kosovo.

The National Institute of Public Health of Kosovo has ascertained a stable epidemiological situation in the Republic of Kosovo in regard of COVID-19, according to the records until May 19, 2020:

A total of 14,855 people suspected of SARS-CoV-2 virus have been tested in Kosovo from February 8 until May 30, 2020, in the Laboratory of Molecular Microbiology at NIPHK, using the RT-PCR method, and a total of 1,070 cases resulted positive, with 30 cases of death of persons with other concomitant diseases, while 841 cases have been cured as of May 30.

The National Institute of Public Health of Kosovo has published on its website a Provisional Guide for the Application of Measures to Prevent and Combat COVID-19 in Public and Private Healthcare Institutions, as a guide for the transition from restrictive measures to more flexible measures, and a gradual return to normal, and cohabitation with the virus (SARS-CoV-2)".

Action plan for the gradual resumption of health care services

Given the mitigation of the risk and the gradual improvement of the epidemiological situation in the country, a phased return to normal of healthcare services has been considered. The MoH/SGO established a WG (Prot. No. 05-2649, dated 15.05.2020) to develop an Action plan for the gradual resumption of healthcare services in the health sector. In line with the obligations under this Decision, the WG drafted the basic principles for a gradual return (opening) of healthcare institutions' operation.

This document is addressed to all healthcare institutions in the country, and requires all healthcare institution (UCCK Clinics, General Hospitals and Private Hospitals) to operate pursuant to the developed Patient Treatment Plan, observing the time criteria (see appendix) .

The resumption of such services will take place in the period **01.06 -15.06.2020** . After such a period, this plan will be reviewed, while operations shall continue in accordance with the actual epidemiological situation.

Pursuant to the requirements submitted to the WG members, concrete steps have been established for the Healthcare Institutions within the HUCSK as follows:

- All healthcare institutions are required to observe recommendations of the MoH/NIPHK related to the COVID-19 situation (as per guidelines attached).
- All services which, in their treatment plan in relevant/general/private clinics are listed under the urgency scale, under the time/diagnosis scheme, shall be resumed.
- All cases under treatment shall require prior appointment scheduling (by phone, in clinics/hospitals and private care institutions).
- No entry to healthcare facilities shall be allowed without a face mask, both for the patients and their relatives/visitors.
- Opening/resumption of activities of specialized clinics, on the basis of appointments and under strict conditions as recommended by NIPHK (physical distancing, protective measures for staff and patients, disinfection of the working environments and equipment, adequate labelling and safety measures for facilities such as reception for patients) as follows:
 - a. any examination visit shall be taken only by prior appointment, with an interval of 30 minutes between such appointments.
 - b. only persons with a scheduled appointment may enter the clinical facilities, any other person shall wait outside the facility.
- All cases requiring invasive medical procedures and surgical interventions shall undergo prior examination for any presence of indicators or symptoms of infection with COVID-19, and in case of presence of such indications, a COVID-19 testing shall be required.

Action plan for the gradual resumption of health care services

- To reduce infection risks, all cases scheduled for invasive medical procedures and elective surgical interventions shall be required to undergo two weeks of home self-isolation;
- All patients hospitalized in healthcare institutions and all members of personnel of the HUCSK shall wear surgical masks or respirators, and any other personal protective equipment as appropriate;
- No more than 2 surgical services/elective surgeries shall be undertaken during 24 hours per operating room.
- In order to ensure self-sufficiency of blood transfusion and blood components at the national level, the NBTCK shall resume the organization of blood donation campaigns in the field.
- Such blood donation field campaigns shall be organized in accordance with the following rules:
 - Voluntary blood donations shall be organized and undertaken in premises with sufficient space, to ensure the required distancing.
 - NBTCK medical staff are required to wear personal protective equipment during the blood donation procedure.
 - Blood donors are required to wear protective masks during the blood donation procedure.
 - Healthcare institutions are required to secure targeted (family) donors for elective surgical procedures.
 - The number of patients who may receive outpatient services at the NBTCK shall be a maximum of 30 patients per day.
 - No entry to healthcare facilities shall be allowed without a face mask, both for the patients and their relatives/visitors.
 - Any examination visit shall be taken only by prior appointment, with a time interval between such appointments.
 - Only persons with a scheduled appointment may enter the clinical facilities, and any other person shall wait outside the facility.
- HUCSK and private healthcare institutions shall be required to ensure the necessary supply of protective devices and equipment for the implementation of the phased resumption in healthcare institutions.
- General hospitals are directed to mobilize the existing capacities to perform relevant services for patients, to avoid referral of such cases to the UCCK. This shall be done in order to prevent the spread of COVID19 and to avoid an overwhelming of UCCK capacities.

This action plan does not guarantee full infection outbreak prevention in healthcare institutions, despite the array of measures taken.

Action plan for the gradual resumption of health care services

Classification of cases according to urgency			
Clinic/General Hospital/Private Healthcare Institution	Impact	Urgency	Cases
Clinic....	EMERGENCY	< 1h	
	URGENT	< 24h	
	URGENT	< 2 weeks	
	ELECTIVE		
	ELECTIVE ESSENTIAL	1-3 months	
	ELECTIVE DISCRETIONAR Y	> 3 months	

Republic of Kosovo
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Shëndetësisë / Ministarstvo Zdravstva / Ministry of Health
Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm / Ured Generalnog Sekretara / Office of the Secretary General

Priština, 31.5.2020.

Generalni sekretar Ministarstva zdravlja u skladu sa članom 18. Zakona br. 06/L-113 o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija Republike Kosovo (Službeni list, br. 7/objavljen 1. marta 2019) i u skladu sa članom 5 (stav 5.4.c) Uredbe 2001/19 o izvršnoj vlasti i shodno primeni odluke Vlade Republike Kosovo br. 01/11 od 15.3.2020. o proglašenju vanredne situacije u javnom zdravstvu i poštujući zaključke sa sastanka Odbora za koordinaciju i procenu vanredne situacije usled korona virusa održanog 29. 5. 2020. godine, Ministarstvo zdravlja objavljuje sledeće:

Cirkularni dopis br. 11/2020 u svrhu informisanja javnih i privatnih zdravstvenih ustanova

Za: Svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama

Svrha ovog cirkularnog dopisa je primena Plana za vraćanje zdravstvenih ustanova u normalan režim rada

Ovim se nalaže :

1. Svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama da u zavisnosti od svojih kapaciteta počnu da pružaju zdravstvene usluge;
2. Svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama da obezbede sve uslove i zaštitne mere za sprovođenje preporuka Ministarstva zdravlja i Nacionalnog instituta za javno zdravlje Kosova (NIJZK);

DODATAK: Plan za vraćanje zdravstvenih ustanova u normalan režim rada čini sastavni deo ovog cirkularnog dopisa;

Ovaj cirkularni dopis stavlja van snage cirkularni dopis pod protokolarnim brojem 05-1419 od 16.3.2020. godine kojim se obaveštavaju javne i privatne zdravstvene ustanove o odlaganju svih elektivnih operacija, izuzev u hitnim slučajevima.

Dr. Naim Bardići
Generalni sekretar, MZ

Cirkularni dopis dostaviti:

- *Kabinetu ministra;*
- *Bordu direktora KUCK;*
- *KUCK*
- *Svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama*
- *NIJZK;*
- *OCVS;*
- *Odeljenju za PZZ;*
- *Odeljenju za licenciranje i akreditaciju IJZ;*
- *Zdravstvenom inspektoratu;*
- *Odeljenju za pravne poslove;*
- *Arhivi MZ*

Republika e Kosovës

Republika Kosovo-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada-Government

Ministria e Shëndetësisë - Ministarstoa Zdravstoa - Ministry of Health

**Akcioni plan za postepeno vraćanje u regularan režim rada
u zdravstvenom sektoru**

Na osnovu epidemiološke situacije u zemlji nastale pandemijom virusa Kovid-19, koja je dovela do potrebe za privremenom obustavom u pružanju elektivnih zdravstvenih usluga u svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama na Kosovu, Ministarstvo zdravlja izdalo je Cirkular za informisanje javnih i privatnih zdravstvenih ustanova u Republici Kosovo br. 05/2020, pod br. protokola 05-1419 od 16.03.2020. godine, u kome se zahtevalo da se prekinu elektivne operacije na svim nivoima javnih i privatnih zdravstvenih ustanova u Republici Kosovo.

Nacionalni institut za javno zdravlje Kosova konstatovao je stabilnu epidemiološku situaciju u Republici Kosovo kada je reč o Kovidu-19, prema podacima do 19. maja 2020. godine:

Na Kosovu je od 8. februara do 30. maja 2020. godine u Laboratoriji za molekularnu mikrobiologiju NIJK-a metodom RT-PCR testirano ukupno 14.855 uzoraka osoba za koje se sumnjalo da su zaražene virusom SARS-CoV-2. Od toga je pozitivno bilo ukupno 1.070 slučajeva, sa 30 smrtnih ishoda pacijenata koji su imali druge prateće bolesti, a do 30. maja izlečen je 841 slučaj.

Nacionalni institut za javno zdravlje Kosova je objavio na internet stranici Privremeni vodič za primenu mera za sprečavanje i suzbijanje Kovid-19 u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama, koji je poslužio za prelazak sa restriktivnih mera na one fleksibilnije i postepeno vraćanje u normalne tokove i suživot sa virusom (SARS-CoV-2).

Akcionni plan za postepeno vraćanje u regularan režim rada u zdravstvenom sektoru

S obzirom na smanjenje rizika i postepeno poboljšanje epidemiološke situacije u zemlji, razmatrano je i postepeno vraćanje zdravstvenih usluga. MZ/KGS je obrazovalo RG (br. protokola 05-2649, dana 15.05.2020. godine) za izradu Akcionog plana za postepeno vraćanje u regularan režim rada u zdravstvenom sektoru. RG je, u skladu sa obavezama iz ove odluke, izradila osnovne principe za postepeno vraćanje (otvaranje) režima rada u zdravstvenim ustanovama.

Ovaj dokument je namenjen svim zdravstvenim ustanovama u zemlji i obavezuje svaku zdravstvenu ustanovu (klinike KUCK-a, opšte bolnice i privatne bolnice) da postupa prema predviđenom planu lečenja pacijenata shodno kriterijumu vremena (prema skici u prilogu).

Vraćanje ovih usluga obaviće se u periodu **01.06 - 15.06.2020.** Nakon ovog perioda sprovede se revizija ovog plana i postupiće se shodno aktuelnoj epidemiološkoj situaciji.

Na osnovu zahteva upućenog članovima RG, utvrđeni su konkretni koraci za zdravstvene ustanove u okviru BKUSK-a, i to:

- Sve zdravstvene ustanove dužne su da primene preporuke MZ/NIJZK-a u vezi sa situacijom nastalom pandemijom Kovida-19 (prema uputstvima iz priloga).
- Ponovo se vraćaju u regularan režim rada sve usluge koje su u planu lečenja u relevantnim klinikama/opštim bolnicama/privatnim bolnicama rangirane shodno stepenu hitnosti, prema skici sa faktorom vreme/dijagnoza.
- Za lečenje svih slučajeva moraju se unapred zakazati termini (telefonom, u klinikama/bolnicama i privatnim ustanovama)
- Nije dozvoljen ulazak u zdravstvene ustanove bez maske, kako pacijenata, tako i njihovih rođaka/posetilaca.
- Otvaranje/ponovno vraćanje u funkciju svih specijalističkih ambulanti, sa terminima i u striktnim uslovima koje preporučuje NIJZK (fizička udaljenost, mere zaštite za osoblje i pacijente, dezinfekcija radnog okruženja i radne opreme, odgovarajuća signalizacija i mere bezbednosti u prostorijama kao što je čekaonica za pacijente), mora se odvijati na sledeći način:
 - a. posete lekaru se obavljaju u unapred zakazanim terminima, sa vremenskim razmakom od 30 minuta između termina.
 - b. u ambulante mogu ući samo oni kojima je zakazan termin, ostali čekaju van objekta.
- Svi slučajevi za koje su potrebni invazivni medicinski zahvati i hirurške intervencije moraju prvo da se pregledaju da bi se ustanovilo da li postoje pokazatelji i simptomi infekcije Kovidom-19 i ako takvi pokazatelji postoje potrebno je obaviti testiranje na Kovid-19.

Akcioni plan za postepeno vraćanje u regularan režim rada u zdravstvenom sektoru

- Da bi se smanjio rizik od infekcije, slučajevi koji treba da se podvrgnu invazivnoj medicinskoj intervenciji i elektivnim hirurškim zahvatima moraće da ostanu kod kuće dve nedelje u kućnoj samoizolaciji;
- Svaki pacijent koji je hospitalizovan u zdravstvenim ustanovama i svo osoblje BKUSK-a mora da nosi hiruršku masku ili respirator kao i drugu ličnu zaštitnu opremu, po potrebi;
- U svakoj operacionoj sali se mogu obaviti najviše 2 hirurške usluge/elektivne operacije u roku od 24 časa.
- Da bi se obezbedile dovoljne količine krvi i komponenti krvi na nacionalnom nivou, KNCTK ponovo počinje sa organizovanjem akcija dobrovoljnog davanja krvi na terenu.
- Organizacija dobrovoljnog davanja krvi na terenu obaviće se prema sledećim pravilima:
 - Dobrovoljno davanje krvi biće organizovano u prostorijama koje su dovoljno velike za održavanje potrebne udaljenosti.
 - Medicinsko osoblje KNCTK-a je u obavezi da nosi ličnu zaštitnu opremu tokom postupka davanja krvi.
 - Dobrovoljni davaoci krvi su u obavezi da nose zaštitne maske tokom postupka davanja krvi.
 - Zdravstvene ustanove su dužne da obezbede upućene (porodične) davaoce krvi za elektivne hirurške zahvate.
 - Broj pacijenata koji će dobiti ambulantne usluge u KNCTK-u iznosi maksimalno 30 pacijenata dnevno.
 - Nije dozvoljen ulazak u zdravstvene ustanove bez maski, kako pacijenata, tako i njihovih rođaka/posetilaca.
 - Ambulantne usluge će se pružati u unapred zakazanim terminima, uz odgovarajući vremenski razmak između termina.
 - U prostorije ambulante mogu ući samo oni koji imaju termin, ostali čekaju van objekta.
- BKUSK i privatne zdravstvene ustanove su u obavezi da obezbede neophodne zalihe sredstava i zaštitne opreme za sprovođenje postepenog otvaranja zdravstvenih ustanova.
- Mobilisati postojeće kapacitete u opštim bolnicama kako bi se pružile odgovarajuće usluge za pacijente i kako se ti slučajevi ne bi upućivali u KUCK. Cilj je da se spreči širenje Kovida-19 i preopterećivanje KUCK-a.

Ovaj akcioni plan ne garantuje u potpunosti sprečavanje širenja zaraze u zdravstvenim ustanovama, uprkos preduzetim merama.

Akcioni plan za postepeno vraćanje u regularan režim rada u zdravstvenom sektoru

Klasifikacija slučajeva po njihovoj hitnosti			
Klinika / Opšta bolnica /Privatna zdravstvena ustanova	Uticaj	Hitnost	Slučajevi
Klinika	HITAN	< 1h	
	URGENTAN	< 24h	
	URGENTAN ELEKTIVAN	< 2 nedelje	
	ELEKTIVAN ESENCIJALAN	1-3 meseca	
	ELEKTIVAN DISKRECIONI	> 3 meseca	